

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА І НАВЧАННЯ ОСОБИСТОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

БЕЛАН ВЛАДИСЛАВ

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України (м. Київ)

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Сучасні цивілізаційні зміни, що стосуються багатьох сфер суспільного та публічного життя, викликло інтерес науковців і дослідників питань в області соціальних наук і використання освітніх електронних засобів і ресурсів. Розвиток мобільних, бездротових інформаційно-комунікаційних технологій дозволив нам спілкуватися з будь-ким із вчителів чи викладачів, незалежно від часу і місця, в якому ми перебуваємо, втілюючи у життя безліч нових можливостей освітньої діяльності (т.зв. дистанційна освіта). Важко говорити про сучасну освіту, не беручи до уваги важливу роль інформаційних електронних навчальних засобів, мультимедійної освіти та навчання, а також віртуальної освіти.

У свою чергу, мобільне навчання, яке структурно належить до дистанційної освіти і навчання, є новою освітньою парадигмою, на основі якої створюється нове навчальне середовище, де студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, що робить процес навчання всеохоплюючим та мотивує до безперервної освіти та навчання протягом усього життя. Мобільне навчання, за визначенням польського вченого К. Кужміча, характеризується як дисциплінарне навчання, яке впроваджуються за допомогою мобільних пристроїв [1].

Мобільне навчання є, з одного боку, різновидом дистанційного навчання, а з іншого – електронного. У порівнянні з електронним та дистанційним навчанням мобільне надає суб'єкту навчання більшу кількість «ступенів вільності» – вищу інтерактивність, більшу свободу руху, більшу кількість електронних засобів, основними з яких є нетбуки, планшетні ПК, PDA (персональні цифрові помічники), аудіопроектори для запису та прослуховування лекцій, електронні книжки, мобільні телефони, смарт-години тощо. У свою чергу, передумови для мобільного навчання закладено в 70-х роках минулого століття, коли Алан Кей запропонував ідею комп'ютера розміром зі звичайну книгу для освітніх цілей. У 1980-х роках із появою кишенькових персональних комп'ютерів (КПК) починається впровадження мобільного навчання в навчальний процес університетів, з'являються перші навчальні проекти для інтеграції мобільного навчання.

Сьогодні, завдяки величезному технологічному прогресу в області мініатюризації персональних комп'ютерів, явище конвергенції мультимедійних засобів (зокрема, видимого в сучасних портативних пристроях), а також відносно низькій вартості виробництва, ми спостерігаємо значне зростання продажів переносних комп'ютерів, або ноутбуків, і мультимедійних мобільних телефонів – смартфонів. Для багатьох з нас мобільний телефон перестав бути просто пристроєм для проведення телефонних розмов або надсилання текстових повідомлень у вигляді популярних SMS-повідомлень, а став свого роду підручним мікрокомп'ютером, через який ми маємо доступ до Інтернету, керуємо власною інформацією, слухаємо улюблену музику, дивимося фотографії і фільми, граємо в інтерактивні ігри.

Завдяки збільшенню кількості смартфонів на душу населення у Європі та світі (явище «смартфонізації суспільства») мобільна освіта як така набуває широкого поширення і стає важливою складовою дистанційної освіти та навчання [2].

На даний час мобільна освіта і навчання стає важливою складовою частиною професійної освіти, зокрема, у Республіці Польща. Так, запровадження мобільної освіти і навчання у Державній вищій професійній школі (далі – ДВПШ) м. Каліш, як зазначає польський вчений Анджей Сигула, сприяли створенню, т.зв. мобільного освітнього середовища дистанційних курсів. Створення моделі мобільного освітнього середовища студента ДВПШ спиралося на наступні процеси:

1. Поширення використання інформаційних панелей для створення особистого навчального середовища студента. Модель, яка описується, особистого освітнього середовища має заохотити власників смартфонів до використання своїх смартфонів під час навчання через використання спеціальних додатків і доступних мобільних інструментів. Опитування, яке було лише частково проаналізовано в результаті дослідження, показало незначне зацікавлення можливістю записувати інформацію у різних формах, або ж читання електронних книжок;

2. Створення навчального додатку у версії для пристроїв з системою Android, т.зв. мобільного освітнього старту. У додаток входить чотири модулі:

- Старт – містить актуальну інформацію з життя навчального закладу, події з навчального року, календаря, після реєстрації відкривається доступ до персональних даних,
 - Інфо – інформаційна й організаційна зони – містить інформацію про навчальний заклад (лекції, відео, аудіо, мультимедійні матеріали), список контактів, карти, допомога у навчальній сфері;
 - Соц – зона академічної активності – надає доступ до різних форм академічних комунікацій, сайтів соціальних мереж;
 - Edu – освітня зона – надає доступ до бібліотечних ресурсів, сховища університетських курсів, віртуального деканату та зони власних ресурсів;
3. Впровадження мобільного доступу до навчального порталу університету на основі програмного рішення авторів-розробників програми на платформі Moodle;
 4. Використання QR-кодів у навчальних лабораторіях;
 5. Підготовка мобільної версії для Інтернет-сторінки навчального закладу;
 6. Упорядкування передачі лекцій та університетських подій для мобільних пристроїв;
 7. Адаптація навчальних курсів до мобільного середовища, у тому числі до їх використання на смартфонах. Матеріали та заходи, які не готуються для мобільних клієнтів (користувачів мобільних технологій), повинні бути позначені, наприклад, іншим кольором або спеціальним символом.
 8. Вивчення методології створення та проведення курсів з використанням смартфонів [3].
- Насамкінець варто зазначити, що мобільна освіта, як складова дистанційної освіти, в умовах сучасних технологій і смартфонізації суспільства стає невід'ємною частиною життя суспільства і поширенішою у сусідній Польщі, хоча ще не на такому рівні, як в інших країнах Західної Європи. Саме тому для України польський досвід є важливий і цікавий, адже наша країна у певній мірі відстає від сучасних європейських тенденцій, які чітко простежуються на країнах-членах ЄС.

Література

- 1 Kuźmicz K. E-edukacja jest wszędzie – rozważania dotyczące istoty i zastosowania technologii w kształceniu zdalnym. – Wrocław : Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, 2012. – S. 12–14.
- 2 Mobile i digital w Polsce i na świecie w 2016 r. Najnowszy raport dotyczący stanu internetu, mediów społecznościowych w Polsce i na świecie (w podziale na kraje) w 2016 roku. – Режим доступу: <https://mobirank.pl/2016/01/27/mobile-digital-w-polsce-na-swiecie-2016/>
- 3 Syguła A. Smartfon jako narzędzie w procesie edukacji w szkole wyższej – możliwości i perspektywy zastosowania, http://www.e-edukacja.net/dziewiata/referaty/Sesja_2b_1.pdf

БІДЮК НАТАЛІЯ

Хмельницький національний університет

ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОГО РІВНЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Розширення міжнародних контактів, зміцнення політичних, економічних і культурних зв'язків України з іншими державами вимагають від молодого покоління креативного мислення і високого рівня культури спілкування, а відтак, зумовлюють необхідність володіння іноземними мовами. В умовах інформаційного суспільства нагальність забезпечення високого рівня іншомовної підготовки майбутніх фахівців, результати професійної діяльності яких безпосередньо впливають на рівень національного добробуту, потребує консолідації зусиль міжнародної наукової та академічної спільноти з метою використання найкращих зразків зарубіжного досвіду. Нова культурно-історична місія іноземної освіти суттєво вплинула на зміну ціннісних установок, змісту, методів і форм, тобто всієї структури організації процесу навчання іноземних мов, що передбачає значне збагачення уявлень про цю системний феномен – іншомовну освіту, фундаторами якої стали науковці Великої Британії, Франції, Італії, Швеції, США.

Нині спостерігаються суттєві зрушення щодо імплементації світових орієнтирів забезпечення якості іншомовної освіти в систему вищої освіти України, особливо після прийняття закону «Про освіту» (2014 р.), а також нових вимог щодо отримання наукових ступенів та вчених звань. Протягом останніх років дискусії в академічних колах стали різноманітні аспекти оновлення змісту іншомовної професійної підготовки на рівні бакалавра, які стосуються якості очікуваних та одержаних результатів, особливих умов введення обов'язкового вступного іспиту з іноземної мови для навчання в магістратурі.

Осмислення теоретичного підґрунтя проблеми та вивчення практичного досвіду реформування структури і змісту іншомовної освіти у зарубіжному досвіді сприятиме усуненню низки проблем, які існують в українській освітній практиці (відсутність гнучкого підходу до вивчення іноземної мови, неможливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії; відсутність мовної практики за кордоном).